

Crònica de la ciutat podrida

SCOTT CHASSEROT

DAMIÀ ALOU

En una època mítica, al voltant de Barcelona hi van néixer uns amuntegaments de ciment que alguns anomenarien la *perifèria*, d'altres *els blocs*, i –durant un temps, ara ja no– el *cinturó roig*, no pas pel color dels blocs, sinó pel comunisme. En aquests blocs posteriorment s'hi amuntegaria la gent, una gent a qui els digueren *immigrants* i que tingueren l'amabilitat de comprar els pisos de ciment aigualit i alumini podrit d'aquests blocs i d'aportar la seva suor per engrandir una pàtria que ja era dels mateixos que ara l'han tornat a recuperar.

Amb els anys, de la sordidesa dels descampats i les rates es passà a la

dignitat dels barris actuals, no sense lluita, no sense organització, no sense el que en una època mítica se'n deia *consciència política*. Però així i tot, els fills d'aquells immigrants només tenien una idea al cap: fugir del barri, sortir de la perifèria i potser conquerir un lloc a la terra mítica de la ciutat de Barcelona. Alguns ho aconseguiren; d'altres quedaren pel camí amb una xeringa clavada a la vena.

Javier Pérez Andújar (Sant Adrià de Besòs, 1965) en va sortir i ens ho conta. El 2007 ens va oferir una evocació proustiana de la seva infantesa a Sant Adrià de Besòs a *Los príncipes valientes* (Tusquets), una novel·la lírica d'escriptura exquisida. En el seu primer llibre de ficció trobava la sintonia perfecta entre el relat del descobriment de la passió per

la lectura –una lectura que no era solament llegir– i l'evocació d'un món del qual extreia bellesa gràcies a la seva immensa màgia verbal. Després de la incursió a l'aventura de les Missions Pedagògiques que fou *Todo lo que se llevó el diablo* (Tusquets, 2010), Pérez Andújar torna al barri al seu darrer llibre. Però s'ha fet gran. Ara és un adolescent que estudia a la universitat, que acaba la carrera i entra a treballar al Pryca de Sant Adrià, que fa vaga i se-gresta autobusos per reivindicar un millor transport públic per al barri, que llegeix compulsivament i escolta les músiques que ens feren fel·lços als 70 i 80, que aprèn sociologia anant en autobús, caminant perquè caminar –diu– és la democràcia directa, observant la piràmide sociològica de la Barcelona de les elits, les famílies i la multitud.

Als quinze textos que componen *Paseos con mi madre* –alguns apareguts a *El País*, i que aquí s'editen ampliat, transformats o tal qual–, Pérez Andújar canvia la lírica de *Los príncipes valientes* per l'èpica d'un combat que no és polític, sinó vital. Amb un estil que fusiona la mirada de Marsé, l'enginy d'Umbral i l'esperit juganer de Gómez de la Serna, ens proposa un retrat de l'artista adolescent amb una operació insòlita avui en dia: la reivindicació d'unes arrels –encarnades en la veu de la mare i la jaqueta de pell que és la pròpia pell del pare– que fan olor de terra bruta i àcid sulfúric, de riu pudent i claveguera embussada, de barris que, de ser lletjos, han acabat heretant la bellesa desapareguda de la Barcelona que els botiguers han llogat als turistes. Ho fa amb l'esperit de Baudelaire i amb el de l'escriptor social que sap matisar el ressentiment amb la poesia, perquè la poesia és, com deia Philip Larkin, bellesa i veritat, i ningú com ell per ajuntar ambdues coses en aquest llibre que es presenta com a crònica però que amaga una novel·la d'iniciació que acaba amb la rebel·lió del que no vol formar part del passat ni tampoc del futur.

I aquí el teniu, en aquest present, aconseguint quelcom que molt pocs saben fer avui en dia: emocionar-se i emocionar. ♦♦

PASEOS CON MI MADRE
JAVIER PÉREZ ANDÚJAR
TUSQUETS
184 PÀG./15 €

ELS CLÀSSICS

Dues llobes llegendàries

JORDI NOPCA

El professor Antonio Fontán presenta l'obra magna de l'historiador Titus Livi (Pàdua 59 aC – 17 dC) amb les següents paraules: “Titus Livi va escriure en 142 llibres una història de Roma des dels orígens de la ciutat (c. 753 aC) fins a la mort de Drus, fill adoptiu d'August, germà de qui seria més tard l'emperador Tiberi, i pare, avi i besavi dels també emperadors Claudi, Calígula i Neró. Drus, el príncep prometedor de la casa dels Cèsars, va morir al campament militar de l'actual Magúncia l'any 9 aC, víctima d'una malaltia que contragué a causa d'haver caigut del cavall, gairebé immediatament després d'unes brillants campanyes a les fronteres del territori dels germans”.

Del conjunt només se n'han conservat 35 llibres complets i 45 fragments. El primer comença amb la fundació de Roma per part de Ròmul i Rem: “Diu la llegenda que, quan l'aigua plàcida deixà en un lloc sec la cistella flotant on havien estat abandonats els nens, una lloba assedegada que havia baixat de les muntanyes del voltant s'hi acostà en sentir llur plor i els oferí les seves mamelles de manera tan dòcil que un pastor del ramat del rei –diuen que es deia Fàustul– la trobà llepant els nens. Se'ls va emportar a casa i els va donar a la seva dona, Larència, perquè els cuidés. Hi ha qui creu que els pastors anomenaven *lloba Larència* perquè prostituïa el seu cos; i d'aquí la llegenda i el prodigi”. ♦♦

HISTÒRIA DE ROMA
TITUS LIVI
TRADUCCIÓ D'ANTONICOBOS F. BERNAT METGE
216 PÀG./9,95 €
(AQUEST DIUMENGE, AMBL'ARA)

L'APARADOR

JORDI NOPCA

FICCIÓ

L'ombra dels peixos
JAUME GRAU
Leonard Muntaner

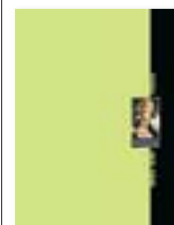
Licenciat en biologia i professional del món de la televisió i la ràdio, Jaume Grau dóna a conèixer un recull de vuit narracions dedicades a glossar fenòmens insòlits que l'autor ha viscut a les Illes Balears durant els últims tres anys. Al conte que titula el recull, un banyista observa el mar i s'adona que ombres minúscules en recorren l'aigua. Després d'observar minuciosament el fenomen, descobreix peixos mimetitzats en el medi aquàtic!

Verd maragda
KERSTIN GIER
La Galera

JUVENIL

Kerstin Gier posa punt final a la seva trilogia de colors amb *Verd maragda*. Les aventures del Gideon i la Gwen travessen segles i reparteixen amor i desamor. En aquesta peça final del trencaclosques, el ball conjunt d'un minuet al segle XVII és una de les escenes principals. Les constants dels volums precedents –les aventures, els viatges en el temps i l'amor– segueixen en l'ordre del dia. Prosa cinematogràfica, molts diàlegs i alguna il·lustració.

Poesia
NÚRIA ALBÓ
Edicions del Roure de can Roca

POESIA

Poeta i novel·lista nascuda a la Garriga l'any 1930, Núria Albó va publicar el seu primer llibre de poemes poc després de fer 20 anys a la col·lecció *Llibres de L'Ossa Menor* (etapa Josep Pedreira). Edicions del Roure de can Roca recull els quatre poemaris de l'autora fins ara, *La mà pel front* (1962), *Diptic* (1972), *L'encenedor verd* (1980) i *Viatge d'hivern* (1995). Una bona dosi de paraules de vegades rudes i aspres, però sempre vives.